

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové, soudce zpravodaje Tomáše Blažka a soudce Tomáše Langáška v právní věci žalobkyně: **Alverso GmbH**, sídlem Maienbuhlstr. 8c, 7677 Wembach, Spolková republika Německo, zastoupená JUDr. Ing. Jaroslavem Hostinským, advokátem, sídlem Vinohradská 2134/126, Praha 3, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**, sídlem Na Jízdárně 3162/3, Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2022, č. j. 489750/22/3201-52522-805038, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 12. 2022, č. j. 22 Af 10/2022-34,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost žalobkyně **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Nejvyšší správní soud v dané věci posuzoval nárok žalobkyně na tzv. „druhý úrok“, tedy úrok vztahující se k údajně opožděnému vyplacení „prvního úroku“. Tímto „prvním úrokem“ je úrok za dlouhotrvající prověřování nadměrného odpočtu DPH za leden 2014. Žalovaný přiznal žalobkyni nadměrný odpočet za uvedené zdaňovací období nejprve ve výši 399 215 Kč. Tento nadměrný odpočet byl žalobkyni vyplacen dne 22. 6. 2018. Později se

žalobkyně domohla zvýšení přiznaného nadměrného odpočtu o 202 957 Kč, tato skutečnost ale není pro posuzovanou věc podstatná, neboť sama žalobkyně hovoří ve svých podáních o „prvním úroku“ ve vazbě na částku nadměrného odpočtu 399 215 Kč.

[2] Žalovaný nejprve rozhodnutím ze dne 15. 6. 2018 přiznal žalobkyni dle § 254a zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, úrok z daňového odpočtu na DPH za zdaňovací období leden 2014 ve výši 13 691 Kč z částky daňového odpočtu 399 215 Kč, a to za období od 1. 6. 2015 do 22. 6. 2018. Rozhodnutím ze dne 23. 7. 2018 žalovaný přiznal žalobkyni úrok z daňového odpočtu na DPH za stejné zdaňovací období ve výši 1 735 Kč ze stejné částky daňového odpočtu, a to za období od 1. 1. 2015 do 31. 5. 2015. Dalším rozhodnutím ze dne 23. 7. 2018 žalovaný přiznal žalobkyni dle § 155 odst. 5 daňového řádu úrok z vratitelného přeplatku na DPH za totožné zdaňovací období ve výši 37 342 Kč ze stejné částky daňového odpočtu, a to za období od 3. 5. 2014 do 31. 12. 2014.

[3] Žalobkyně nesouhlasila s tím, že za období od 1. 1. 2015 do 31. 5. 2015 a za období od 1. 6. 2015 do 22. 6. 2018 jí nebyl vyplacen úrok ve výši 14 % + repo sazba stanovená ČNB z částky 399 215 Kč, ale pouze úrok odpovídající sazbě 1 % + repo sazba stanovená ČNB. Domnívala se tedy, že i za tato období jí měl být přiznán úrok ve výši stanovené podle § 155 odst. 5 daňového řádu, v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2014, č. j. 7 Aps 3/2013-34, ve věci *KORDÁRNA*. Spor o výši tohoto „prvního úroku“ byl předmětem samostatných soudních řízení.

[4] Zároveň žalobkyně požadovala přiznání a vyplacení úroku z uvedeného „prvního úroku“, a to nejprve podáním ze dne 29. 6. 2018 a poté dalším podáním ze dne 11. 9. 2020. Argumentovala tím, že v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu je správce daně dle § 155 odst. 5 daňového řádu povinen o úroku z odpočtu daně z přidané hodnoty rozhodnout bezodkladně po vrácení odpočtu a tento úrok předepsat do 15 dnů ode dne účinnosti rozhodnutí o přiznání úroku z vratitelného přeplatku na osobní účet plátce daně. Právě uvedené platí za předpokladu, že daňový subjekt není pasivní a o takto předepsaný úrok požádá, což ovšem žalobkyně učinila.

[5] Žalovaný posoudil podání žalobkyně ze dne 11. 9. 2020 v části týkající se požadavků na výplatu „druhého úroku“ jako námitku proti úkonu správce daně při placení daní a rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku uvedenou námitku zamítl podle § 159 odst. 3 daňového řádu. Podle žalovaného v posuzovaném případě nedošlo k neoprávněnému jednání správce daně, které by bylo následně postiženo stanovením úroku dle § 254 daňového řádu, s nímž judikatura Nejvyššího správního soudu spojuje možnost vzniku úroků z úroků. Žalovaný odkázal zejména na rozsudek ze dne 16. 9. 2021, č. j. 9 Afs 52/2021-42, ve věci *ERAMENT Trading* (č. 4254/2021 Sb. NSS), a konstatoval, že ve vztahu k úrokům z úroků z prověřování nadměrného odpočtu na DPH se uplatní obecný zákaz anatocismu (úročení úroků).

[6] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud shrnul závěry, k nimž dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci *ERAMENT Trading* a jemu předcházející judikatuře. Za klíčový považoval závěr, že úrok z prověřování nadměrného odpočtu má odlišný účel než úrok z neoprávněného jednání správce daně. Zatímco úrok podle § 254 daňového řádu

pokračování

představuje paušalizovanou náhradu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím, což lze připodobnit k úročení úroků z pohledávky, která vznikla z protiprávního činu, podle druhé věty § 1806 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, úrok podle § 155 odst. 5 daňového řádu představuje paušalizovanou náhradu újmy za prodlení s vrácením nadměrného odpočtu, tj. „cenu peněz“ zadržovaných správcem daně. Nejde tedy o úrok z „protiprávního činu“ správce daně, nýbrž o úrok za období, kdy je v souladu s právem prověřována výše uplatněného nadměrného odpočtu.

[7] Krajský soud se ztotožnil s těmito závěry Nejvyššího správního soudu a konstatoval, že bez dalšího dopadají na nyní posuzovanou věc. Zároveň nepřisvědčil žalobní námitce, že případ žalobkyně je specifický, neboť Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 21. 9. 2016, č. j. 9 A 103/2015-84, určil, že postup k odstranění pochybností u DPH za leden 2014 prováděný žalovaným u žalobkyně byl nezákonným zásahem. Podle krajského soud byla důvodem deklarace nezákonnosti nepřiměřená délka postupu daňových orgánů. Náhradou za újmu způsobenou prověřováním (tedy dobou prověřování) výše nadměrného odpočtu v paušalizované formě je ovšem právě úrok podle § 155 odst. 5 daňového řádu, a to bez ohledu na to, zda lze dobu prověřování považovat ještě za přiměřenou, či již v konkrétním případě překročí dobu prověřování únosnou mez a musí být považována za nezákonnou.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření žalovaného

[8] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) podala proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž nejprve poukázala na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 31. 5. 2021, č. j. 10 Af 3/2018-48, podle kterého lze judikaturu ke vzniku „druhého úroku“ aplikovat i v případě, že „první úrok“ vznikl dle § 155 odst. 5 daňového řádu. Odvolací finanční ředitelství podalo proti uvedenému rozsudku městského soudu kasační stížnost, kterou ale následně vzalo zpět. Stěžovatelce není jasné, proč v jejím případě žalovaný postupuje rozdílně.

[9] Dále stěžovatelka polemizovala s východisky rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Afs 52/2021-42 ve věci *ERAMENT Trading*. Podle stěžovatelky není pravda, že § 1806 občanského zákoníku vyžaduje pro vznik úroku z úroků protiprávní čin a že se jedná o jediné ustanovení občanského zákoníku, které prolamuje zákaz anatocismu. Podle stěžovatelky je také důležité, že „první úrok“ v okamžiku, kdy měl být daňovému subjektu přiznán a vyplacen, ztratil charakter úroku a stal se přeplatkem evidovaným na osobním účtu správce daně. Diskuse o případném zákazu anatocismu tak ani není příležitá. Nárokované částky se sice pro lepší názornost nazývají „druhý úrok“ či „úrok z úroku“, fakticky se však jedná o úrok z vratitelného přeplatku dle § 155 odst. 5 daňového řádu. Stěžovatelka v této souvislosti rovněž namítla, že nevidí žádný rozdíl mezi oddalováním vyplacení úroku podle § 155 odst. 5, § 254 a § 254a daňového řádu. Přiznávat „druhý úrok“ jen v případě úroku dle § 254 daňového řádu je zbytečným formalismem. Správce daně také není nijak motivován ke včasnému vyplacení „prvních úroků“, jestliže mu v případě nečinnosti v této oblasti nehrozí platba „druhého úroku“.

[10] Podle stěžovatelky se navíc její případ částečně odlišuje od věci *ERAMENT Trading*, a to tím, že v jejím případě soud deklaroval nezákonný zásah správce daně. Nejvyšší správní soud v rozsudku ve věci *ERAMENT Trading* uvedl, že prolomení zákazu anatocismu je

možné jen tehdy, pokud se správce daně dopustil protiprávního jednání. Tato podmínka tedy byla v nyní posuzované věci splněna.

[11] Stěžovatelka dále citovala z různých rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) a rozsudků Nejvyššího správního soudu na podporu svého názoru, že závěry obsažené v rozsudku ve věci *ERAMENT Trading* jsou nesprávné. Odkázala také na znění § 253a odst. 3 daňového řádu účinné od 1. 1. 2021, ze kterého výkladem *a contrario* dovozovala, že právní úprava účinná do 31. 12. 2020 připouštěla úroky z úroků. Stěžovatelka namítla rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť krajský soud vypořádal žalobu velice stručně a některými argumenty stěžovatelky se vůbec nezabýval.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odmítl, že by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. K argumentaci stěžovatelky týkající se motivace správce daně k včasnému vrácení úroku žalovaný odkázal na zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) (dále jen „zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci“). Podle žalovaného z ničeho nevyplývá, že by stimul pro správce daně k eliminaci průtahů musel být obsažen pouze v daňovém řádu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a je tedy projednatelná.

[14] Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu. Vlastní přezkum rozhodnutí soudu je totiž možný pouze za předpokladu, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, z jehož odůvodnění je zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení. Zrušení rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost je nicméně vyhrazeno těm nejzávažnějším vadám rozhodnutí, kdy pro absenci důvodů či pro nesrozumitelnost skutečně nelze rozhodnutí věcně přezkoumat. Konstatování nepřezkoumatelnosti by tedy mělo být v soudní praxi spíše výjimečné (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, bod 29).

[16] Napadený rozsudek je přezkoumatelný. Krajský soud sice vypořádal žalobní námitky stručně, avšak správně identifikoval jádro žalobní argumentace a k tomu se uceleně vyjádřil. Úkolem soudu přitom je vypořádat se s hlavními argumenty účastníků, čehož lze docílit i tím způsobem, že soud proti uplatněným námitkám postaví vlastní ucelený argumentační systém. Přesně tak krajský soud postupoval. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního

pokračování

soudu ve věci *ERAMENT Trading* a konstatoval, že z něj plynoucí závěry dopadají na nyní posuzovanou věc. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nelze spatřovat v tom, že krajský soud podrobně nevyvracel výhrady, které stěžovatelka uplatňovala vůči právnímu názoru obsaženému v uvedeném rozsudku Nejvyššího správního soudu.

[17] Jádrem sporu v posuzované věci je nárok stěžovatelky na tzv. „druhý úrok“, též označovaný jako „úrok z úroku“. Nejvyšší správní soud v této souvislosti upozorňuje, že s účinností od 1. 1. 2021 byl daňový řád v otázce úroků obsáhle novelizován, na projednávaný případ však dopadá znění daňového řádu účinné do 31. 12. 2020 (daného znění se tedy týkají i veškeré citace a závěry tohoto rozsudku, není-li explicitně uvedeno jinak).

[18] Pokud jde o samotnou možnost přiznání úroku z úroku, judikatura správních soudů byla původně k takové možnosti zcela odmítavá. V rozsudku ze dne 29. 10. 2009, č. j. 1 Afs 80/2009-45 (č. 2384/2011 Sb. NSS), Nejvyšší správní soud s odkazem na požadavek bezrozpornosti a jednotnosti právního řádu uvedl, že princip zákazu anatocismu, platný tehdy v soukromém právu, je platný i v právu daňovém. V rozsudku ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Afs 148/2017-36, ovšem Nejvyšší správní soud připustil, že je možno přiznat úrok ze zadržovaného úroku z nesprávně stanovené daně podle § 254 daňového řádu. Následně k tomu Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 5. 2021, č. j. 10 Afs 382/2020-51 (č. 4202/2021 Sb. NSS), dodal, že také nyní platný občanský zákoník již za určitých okolností připouští úroky z úroku. Uvedený rozsudek proto v bodě 20 zdůraznil jak proměnu úpravy daňového řízení, tak novou kodifikaci soukromého práva: „*Konstrukce § 64 odst. 6 zákona o správě daní a poplatků nebyla shodná s konstrukcí nynějšího § 254 odst. 1 daňového řádu. Rozsudek 1 Afs 80/2009 nadto vyšel z obecného právního principu zakazujícího úročení úroků za situace, kdy úročení úroků paušálně zapovídalo i tehdejší soukromé právo (srov. např. rozsudek NS ze dne 24. 3. 2004, sp. zn. 35 Odo 101/2002, č. 5/2006 Sb. rozh. obč.). V roce 2014 však nabytl účinnosti zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který do té doby obecně přijímaný zákaz anatocismu významně modifikoval. Dle § 1806 občanského zákoníku je nově možné sjednat úročení úroků. Nadto, což je pro nynější věc podstatnější, § 1806 rovněž stanovil úročení úroků z pohledávky, která vznikla z protiprávního činu*“. Desátý senát zdůraznil, že možnost úročení úroků z pohledávky, která vznikla z protiprávního činu, obsaženou v druhé větě § 1806 občanského zákoníku, je možno vztáhnout i na úrok z důvodu nezákonnosti nebo nesprávného úředního postupu správce daně podle § 254 daňového řádu.

[19] V navazujícím rozsudku ve věci *ERAMENT Trading* však Nejvyšší správní soud zdůraznil, že tyto úvahy nelze bez dalšího vztáhnout na pozdní vyplacení úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu podle § 155 odst. 5 daňového řádu. Nejvyšší správní soud ve zmíněném rozsudku připomněl rozdílný účel úroku podle § 155 odst. 5 daňového řádu a úroku podle § 254 daňového řádu. Úrok dle § 254 daňového řádu představuje paušalizovanou náhradu újmy způsobené nezákonným rozhodnutím. To lze připodobnit k úročení úroků z pohledávky, která vznikla z protiprávního činu, podle druhé věty § 1806 občanského zákoníku. Naopak úrok dle § 155 odst. 5 daňového řádu představuje paušalizovanou náhradu újmy za prodlení s vrácením nadměrného odpočtu, tedy takřkajíc „cenu peněz“ zadržovaných správcem daně. Nejde tedy o úrok z „protiprávního činu“ správce daně. Nejvyšší správní soud proto v bodě 34 uvedeného rozsudku uzavřel, že

zatímco „přiznání úroku z úroků dle § 254 daňového řádu má oporu v analogii iuris s občanským zákoníkem, přiznání úroků z pozdního vrácení úroků vzniklých v souvislosti s prověřováním nadměrného odpočtu nemá žádnou oporu v právním řádu. Nepřiznáním takových úroků z úroků dochází k naplnění obecného zákazu anatocismu (...).“

[20] Z podaného shrnutí vyplývá, že judikatura Nejvyššího správního soudu odvozuje přípustnost nároku na „druhý úrok“ od povahy „prvního úroku“. V nyní posuzovaném případě tímto „prvním úrokem“ je úrok za dlouhotrvající prověřování nadměrného odpočtu. Jak ale Nejvyšší správní soud dovodil v rozsudku ve věci *ERAMENT Trading*, v případě úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu nelze přiznat „úrok z úroku“. Nutno dodat, že tento závěr Nejvyšší správní soud vyslovil ve vztahu k úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu ve výši stanovené podle § 155 odst. 5 daňového řádu, v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku ve věci *KORDÁRNA*. Z povahy věci tedy ten samý závěr musí platit také ve vztahu k úroku z daňového odpočtu podle § 254a daňového řádu, tedy ve vztahu k právní úpravě, kterou zákonodárce přijal právě v reakci na rozsudek ve věci *KORDÁRNA*.

[21] Stěžovatelka v kasační stížnosti především polemizovala se závěry rozsudku ve věci *ERAMENT Trading*. Nejvyšší správní soud však nevidí důvod odchytil se od těchto závěrů, na nichž kasační námitky uplatněné stěžovatelkou nemohou nic změnit. K přiznání úroku z úroku, tj. výjimky z obecně platného principu zákazu anatocismu, tak může dojít pouze v jednom ze dvou případů: 1. zákon takové pravidlo pro daný případ explicitně stanoví, nebo 2. toto pravidlo vyplyne za použití zásady bezrozpornosti a jednotnosti právního řádu z analogického použití pravidla jiného (viz také rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2023, č. j. 5 Afs 376/2021-26). První možnost v projednávané věci nenastala (a stěžovatelka ani nic takového netvrdí). Pokud jde o druhou možnost, v českém právním řádu je anatocismus výslovně připuštěn pouze v § 1806 občanského zákoníku, a to za podmínky, že byl mezi stranami sjednán (což při správě daní nepřichází v úvahu), nebo tehdy, pokud jde o pohledávku z protiprávního činu. Nejvyšší správní soud v rozsudku *ERAMENT Trading* podrobně vysvětlil, že na základě analogické aplikace § 1806 občanského zákoníku lze přiznat úrok z úroku dle § 254 daňového řádu, nikoliv úrok z úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu. Nejvyšší správní soud proto v podrobnostech na tuto argumentaci odkazuje. Stěžovatelka vedle § 1806 odkázala také na § 1932 odst. 2 občanského zákoníku, podle kterého platí, že *je-li dlužníkem spotřebitel, který je v prodlení s plněním dluhu, započte se plnění nejprve na náklady již určené, pak na jistinu pohledávky, poté na úroky a nakonec na úroky z prodlení*. Případnou analogickou aplikací citovaného ustanovení ale zjevně nelze dovodit možnost přiznat úrok z úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu.

[22] Nedůvodná je také stěžovatelčina argumentace, že přiznávání „druhého úroku“ jen v případě úroku dle § 254 daňového řádu je zbytečným formalismem a že správce daně není nijak motivován k včasnému vyplácení „prvních úroků“ v jiných případech. Dle Nejvyššího správního soudu se nejedná o přehnaný formalismus. Jak upozornil již v rozsudku ve věci *ERAMENT Trading*, správce daně nemůže při přiznávání druhotných úroků překročit svou kompetenci vymezenou daňovým řádem. Podle čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR lze totiž státní moc *uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon*.

pokračování

Zároveň platí, že pokud daňovému subjektu vznikne v důsledku opožděného vyplacení úroku ze zadržovaného odpočtu vyčíslitelná škoda, může se domáhat náhrady škody podle zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci.

[23] Stěžovatelka odkázala rovněž na § 253a odst. 3 písm. b) daňového řádu, ve znění účinném od 1. 1. 2021, podle kterého *úrok z vratitelného přeplatku nevzniká v případě pozdního vrácení úroku hrazeného správcem daně*. Nejvyšší správní soud ale nepřisvědčil kasační námitce, že výkladem *a contrario* je nutné dovodit obecnou přípustnost úroků z úroků před novelizací, která do daňového řádu zavedla citované ustanovení. Jak již Nejvyšší správní soud vyložil, výjimku z obecně platného principu zákazu anatocismu by naopak zákon musel explicitně stanovit (případně by muselo být možné dovodit toto pravidlo alespoň na základě analogie).

[24] Dále stěžovatelka pro případ, že Nejvyšší správní soud nevyhoví jejím výhradám vůči závěrům rozsudku *ERAMENT Trading*, namítla, že její věc se částečně odlišuje od věci posuzované v uvedeném rozsudku. Městský soud v Praze totiž rozsudkem č. j. 9 A 103/2015-84 určil, že postup k odstranění pochybností u DPH za leden 2014 prováděný žalovaným u stěžovatelky byl nezákonným zásahem z důvodu nepřiměřeně dlouhého trvání celého postupu. Nejvyšší správní soud ovšem nevidí důvod, proč by v nyní posuzované věci s ohledem na tuto okolnost neměl platit obecný závěr o nepřípustnosti úroku z úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu. Jak správně uvedl žalovaný (viz zejména jeho vyjádření k žalobě), důvodem vzniku jistiny nebyl jeho protiprávní čin. Neexistuje zde totiž příčinná souvislost mezi pochybením spočívajícím v soudem deklarovaných průtazích při prověřování nadměrného odpočtu a rozhodnutím o stanovení daně (odpočtu). Podoba tohoto rozhodnutí by byla totožná, i kdyby k nezákonnému zásahu nedošlo.

[25] Ke stěžovatelkou namítanému rozporu závěrů rozsudku *ERAMENT Trading* s právem EU, resp. s judikaturou Soudního dvora, Nejvyšší správní soud uvádí, že obdobnými námitkami se zabýval v rozsudku ze dne 31. 3. 2023, č. j. 5 Afs 399/2020-70. Neshledal přitom důvod pro změnu výkladu vnitrostátní právní úpravy, k němuž dospěl v rozsudku *ERAMENT Trading*.

[26] Pro úplnost Nejvyšší správní soud poukazuje také na závěry, k nimž dospěl v souvisejících věcech týkajících se sporu stěžovatelky a finančních orgánů o výši „prvního úroku“. Uvedený spor spočíval v tom, že stěžovatelka se domáhala přiznání úroku ze zadržovaného nadměrného odpočtu DPH za leden 2014 z částky 399 215 Kč za období od 1. 1. 2015 do 22. 6. 2018 ve výši 14 % + repo sazba stanovená ČNB, namísto úroku ve výši 1 % + REPO sazba stanovená ČNB, který jí byl vyplacen. Odvolání stěžovatelky proti rozhodnutím žalovaného o úrocích z daňového odpočtu ze dne 15. 6. 2018 a ze dne 23. 7. 2018 zamítlo Odvolací finanční ředitelství rozhodnutím ze dne 14. 11. 2019. Žalobu stěžovatelky proti uvedenému rozhodnutí Odvolacího finančního ředitelství zamítl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 21. 5. 2020, č. j. 22 Af 3/2020-32. Následná kasační stížnost stěžovatelky proti tomuto rozsudku krajského soudu byla odmítnuta usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2020, č. j. 8 Afs 67/2020-38, neboť stěžovatelka na výzvu neprokázala splnění požadavků stanovených v § 105 odst. 2 s. ř. s.

[27] Stěžovatelka dne 29. 6. 2021 požádala o vrácení přeplatku – úroku ze zadržného nadměrného odpočtu (ve výši rozdílu mezi jí požadovaným úrokem ve výši 14 % + repo sazba ČNB a žalovaným již přiznaným úrokem ve výši 1 % + repo sazba ČNB). V této souvislosti poukázala na právní názor vyslovený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 7. 2020, č. j. 1 Afs 445/2019-47 (č. 4055/2020 Sb. NSS). Žalovaný vyrozuměním ze dne 17. 9. 2021 stěžovatelce sdělil, že tomuto požadavku nevyhovuje, a rozhodnutím ze dne 18. 11. 2021 zamítl námitky stěžovatelky. Žalobu podanou v dané věci zamítl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 12. 7. 2022, č. j. 22 Af 49/2021-28. Kasační stížnost, kterou stěžovatelka napadla uvedený rozsudek, Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 11. 5. 2023, č. j. 4 Afs 228/2022-32. Správní soudy dospěly ve zmíněných rozsudcích k závěru, že o výši úroku stěžovatelky z částky zadržovaného nadměrného odpočtu již bylo rozhodnuto v řízení, jež bylo ukončeno rozhodnutím Odvolacího finančního ředitelství ze dne 14. 11. 2019, přičemž toto rozhodnutí obstálo v následném soudním přezkumu. Závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Afs 445/2019-47 již tedy nebylo možné na uvedenou věc aplikovat.

[28] Z právě podaného shrnutí je zřejmé, že stěžovatelka nebyla úspěšná ani ve sporech týkajících se výše „prvního úroku“. Spor o „druhý úrok“, tj. o úrok z tohoto „prvního úroku“, je tak již z převážné části ryze akademický.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Na základě výše uvedeného tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[30] O nákladech řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalobkyně (stěžovatelka) neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení se mu tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2024

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu